

Kamer van Volksvertegenwoordigers

ZITTING 1962-1963.

22 JANUARI 1963.

WETSONTWERP

houdende goedkeuring van het Verdrag van Vriendschap, Vestiging en Scheepvaart tussen het Koninkrijk België en de Verenigde Staten van Amerika, en van het Protocol, ondertekend op 21 februari 1961, te Brussel.

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE
BUITENLANDSE ZAKEN ⁽¹⁾, UITGEBRACHT
DOOR DE HEER DEWULF.

DAMES EN HEREN.

1. Het Verdrag van Vriendschap, Vestiging en Scheepvaart tussen het Koninkrijk België en de Verenigde Staten van Amerika, te Brussel op 21 februari 1961 ondertekend, zal bij zijn inwerkingtreding een einde maken aan het Verdrag van Handel en Scheepvaart dat de betrekkingen tussen beide landen sinds 1875 regelde. De andersluidende titels (Vriendschap, Vestiging en Scheepvaart; *Handel en Scheepvaart*) wijzen reeds op een grondig verschil tussen beide verdragen. Het nieuw verdrag bevat inderdaad geen enkele *handelsclausule*.

2. Het ontbreken van handelsclausules vloeit hieruit voort dat beide partijen er niet in geslaagd zijn hun wederzijdse standpunten te verzoenen.

⁽¹⁾ Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer Van Acker (A.).

A. — Leden : de heren Delwaide, De Schryver, Dewulf, Fimmers, Herbiet, Lefère, le Hodey, Parisis, Scheyven, Wigny, Willot. — Dejardin, De Kinder, Denis, Glinne, Huysmans, Pierson, Radoux, Terwagne, Van Acker (A.), Van Eynde, — Drèze, Kronacker.

B. — Plaatsvervangers : de heer Cooreman, Mevr. De Riemaecker-Legot, de heren Devos (R.), Loos, Saintraint, Tindemans. — Bracops, Cools, De Keuleneir, Grégoire, Guillaume. — Demuyter.

Zie :

158 (B.Z. 1961) :

— N° 1 : Wetsontwerp.

Chambre des Représentants

SESSION 1962-1963.

22 JANVIER 1963.

PROJET DE LOI

portant approbation du Traité d'Amitié, d'Etablissement et de Navigation entre le Royaume de Belgique et les Etats-Unis d'Amérique, et du Protocole, signés à Bruxelles, le 21 février 1961.

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA
COMMISSION DES AFFAIRES ETRANGERES ⁽¹⁾,
PAR M. DEWULF.

MESDAMES, MESSIEURS,

1. Dès son entrée en vigueur, le Traité d'Amitié, d'Etablissement et de Navigation entre le Royaume de Belgique et les Etats-Unis d'Amérique, signé à Bruxelles le 21 février 1961, mettra un terme au Traité de Commerce et de Navigation qui règle les rapports des deux pays depuis 1875. La différence d'intitulé des deux Traités (Amitié, Etablissement et Navigation; *Commerce et Navigation*) fait directement apparaître leur dissemblance fondamentale. Le nouveau Traité ne comporte, en effet, aucune clause *commerciale*.

2. L'absence de clauses commerciales s'explique par le fait que les deux parties n'ont pas réussi à concilier leurs thèses.

⁽¹⁾ Composition de la Commission :

Président : M. Van Acker (A.).

A. — Membres : MM. Delwaide, De Schryver, Dewulf, Fimmers, Herbiet, Lefère, le Hodey, Parisis, Scheyven, Wigny, Willot. — Dejardin, De Kinder, Denis, Glinne, Huysmans, Pierson, Radoux, Terwagne, Van Acker (A.), Van Eynde. — Drèze, Kronacker.

B. — Suppléants : M. Cooreman, Mme De Riemaecker-Legot, MM. Devos (R.), Loos, Saintraint, Tindemans. — Bracops, Cools, De Keuleneir, Grégoire, Guillaume. — Demuyter.

Voir :

158 (S.E. 1961) :

— N° 1 : Projet de loi.

a) Van meet af aan hebben de Amerikaanse vertegenwoordigers zonder meer de inlassing van de clausule van de meest begunstigde natie inzake handelsaangelegenheden gevraagd. Door deze vraag in te willigen zou de Belgische regering echter afbreuk hebben gedaan aan de Europese Economische Gemeenschap; zij zou immers aan de Verenigde Staten voordelen hebben verleend die aan de lidstaten van de Gemeenschappelijke Markt worden toegekend of zullen toegekend worden.

b) De Belgische Regering stelde voor de clausule van de meest begunstigde natie in het Verdrag op te nemen, maar terzelfdertijd een formele afwijking op deze clausule ten gunste van de Europese Economische Gemeenschap te bepalen. De Verenigde Staten hebben deze suggestie niet aangehouden. Zij hebben de Gemeenschappelijke Markt niet formeel willen erkennen.

c) Uiteindelijk werd besloten de handelsclausules niet in het Verdrag op te nemen en voor de andere domeinen uit te gaan van de Frans-Amerikaanse vestigingsconventie, te Parijs op 16 november 1959 ondertekend, welke Conventie op de nationale behandeling is gesteund.

Bij afwezigheid van handelsclausules worden de betrekkingen tussen België en de Verenigde Staten van Amerika geregeld door de bepalingen van de Algemene Overeenkomst betreffende Tarieven en Handel (G.A.T.T.).

3. Het Verdrag van Vriendschap, Vestiging en Scheepvaart tussen het Koninkrijk België en de Verenigde Staten van Amerika bekrachtigt in essentie het geheel van de rechten en waarborgen, die de nationale onderdanen en de vennootschappen van één der Verdragsluitende Partijen op het grondgebied van de andere de facto genieten.

Het neemt in bijna alle gevallen de nationale behandeling als maatstaf. Wat de zeescheepvaart betreft, verwijst het naar de clausule van de meest begunstigde natie.

De Belgische regering achtte het moeilijk denkbaar dat op een gebied, waar het principe van de vrijheid algemeen erkend is, aan andere Staten toegekende voordelen vrijwillig zouden worden prijsgegeven. Het Verdrag van Rome bevat overigens geen enkele gebiedende bepaling inzake zeescheepvaart.

4. Het hier behandelde Verdrag verzekert de fundamentele vrijheden (toegang, verplaatsing, verblijf, doorreis, geweten, voorlichting), de wettelijke en rechterlijke bescherming, de veiligheid van de goederen, rechten en belangen. Het bepaalt het regime van toepassing op het verkrijgen en behouden van brevetten, op de oprichting en erkenning van de vennootschappen, op de uitoefening door de nationale onderdanen van elke winstgevende, bezoldigde of zelfstandige bedrijvigheid en op de uitoefening door de nationale onderdanen en genootschappen van wetenschappelijke, opvoedkundige, godsdienstige en filantropische activiteiten, op de concurrentie tussen privé- en staatsondernemingen, op de tewerkstelling van technisch en gespecialiseerd personeel, op de belastbaarheid van nationale onderdanen en vennootschappen, op de wisseloperaties en de handelsreizigers. Het regelt de kwesties betreffende de zeevaart, de nationaliteit van de schepen en de bijstand inzake scheepvaart.

Dit wetsontwerp werd door uw Commissie eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,
M. DEWULF.

De Voorzitter,
A. VAN ACKER.

a) Dès le début, les représentants américains ont demandé l'insertion pure et simple de la clause de la nation la plus favorisée en matière commerciale. En faisant droit à cette demande, le gouvernement belge aurait créé une brèche dans la Communauté Economique Européenne; il aurait en effet admis l'octroi, aux Etats-Unis, des avantages accordés ou à accorder aux pays membres du Marché Commun.

b) Le Gouvernement belge a proposé l'insertion dans le Traité de la clause de la nation la plus favorisée et, en même temps, d'une exception formelle à cette clause en faveur de la Communauté Economique Européenne. Les Etats-Unis n'ont pas retenu cette suggestion. Ils n'ont pas voulu reconnaître formellement le Marché Commun.

c) Finalement, il a été décidé de ne pas inclure de clauses commerciales dans le Traité et, pour les autres domaines, de s'inspirer de la convention d'établissement franco-américaine, signée à Paris le 16 novembre 1959, se fondant sur le traitement national.

En l'absence de clauses commerciales, les relations entre la Belgique et les Etats-Unis d'Amérique sont régies par les dispositions de l'Accord général sur le Commerce et les Tarifs Douaniers (G.A.T.T.).

3. Le Traité d'Amitié, d'Etablissement et de Navigation entre le Royaume de Belgique et les Etats-Unis d'Amérique consacre essentiellement l'ensemble des droits et garanties dont jouissent, de facto, les nationaux et sociétés de l'une des Parties Contractantes sur le territoire de l'autre.

Il se base, dans presque tous les cas, sur le traitement national. En ce qui concerne la navigation maritime, il se réfère à la clause de la nation la plus favorisée.

Le Gouvernement belge a estimé que dans ce domaine, où le principe de la liberté est universellement reconnu, il eût été difficile de concevoir l'abandon volontaire d'avantages accordés à d'autres Etats. Au demeurant, le Traité de Rome ne contient aucune disposition impérative en matière de navigation maritime.

4. Le présent Traité assure les libertés fondamentales (entrée, déplacement, séjour, transit, conscience, information), la protection légale et judiciaire, la sécurité des biens, droits et intérêts. Il définit le régime applicable à l'obtention et à la conservation des brevets, à la constitution et à la reconnaissance des sociétés, à l'exercice, par les nationaux, de toute activité lucrative, salariée ou indépendante et à l'exercice, par les nationaux et sociétés, d'activités scientifiques, pédagogiques, religieuses et philanthropiques, à la concurrence entre entreprises privées et étatiques, à l'emploi de personnel technique et spécialisé, à l'imposition des nationaux et sociétés, aux opérations de change et aux voyageurs de commerce. Il règle les questions de navigation maritime, de la nationalité des navires et d'assistance en matière de navigation.

Le présent projet de loi a été adopté à l'unanimité par votre Commission.

Le Rapporteur,
M. DEWULF.

Le Président,
A. VAN ACKER.